

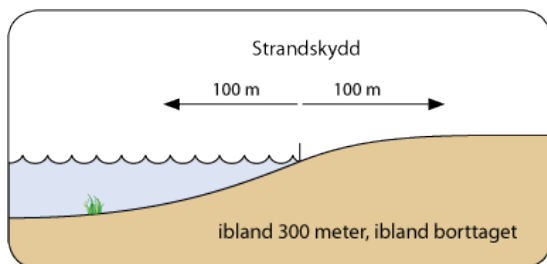
# strandskydd

Strandskydd finns för att alla ska kunna komma till stranden. Det är en lag som stärker allemansrätten vid vatten. Strandskyddet hjälper också växter och djur att överleva. Att bygga är i allmänhet förbjudet där det finns strandskydd. Du kan dock få tillåtelse i vissa fall, så kallad dispens från strandskydd. Om du bygger saker utan att ha dispens, så kan du tyvärr tvingas ta bort dem. Detta faktablad berättar var strandskydd finns, vad du får göra och hur du ansöker om dispens.

## Inom 100 meter från stranden – tänk strandskydd!

### Här finns strandskydd

100 meter upp på land och lika långt ut i vattnet finns strandskydd, längs alla vattendrag, hav och sjöar i Sverige. På några få platser är strandskyddet borttaget. På känsliga platser är strandskyddet istället utökat till 300 meter, exempelvis längs stora delar av Vänern och Bohuskusten.



### Förbjudet att ändra på bekostnad av allemansrätten

Strandskyddet är en lag som stärker allemansrätten vid vatten, kan man säga. Du får inte utvidga din privata zon på andras bekostnad.

Att bygga eller att göra anordningar som utökar tomtplatsen är i allmänhet förbjudet. I vissa fall kan du dock få undantag från förbudet, så kallad dispens. Strandskyddet förbjuder också att du försämrar för djur eller växter.

### Tillåtna ändringar

Normalt är det tillåtet att bygga om och renovera, så länge byggnaden ska an-vändas till samma sak som förut. Du får alltså renovera ditt hus utan dispens.

Däremot får du inte bygga om ett förråd till sommarstuga eller bygga till ditt hus, eftersom det utvidgar din privata zon.

Tillbyggnader och ändringar kan kräva dispens om de medför en utvidgad privat zon. Kontakta oss om du är osäker.

### Förbjudna ändringar

Strandskyddet förbjuder alltså att du utvidgar din privata zon. Lagen förbjuder ändringar som gör att andra människor tvekar att vara på platsen. Förbudet gäller även om du äger marken.

Typiska ändringar som kan leda till att andra tvekar att vara på platsen är en flaggstång utanför tomten, ett trädäck, en brygga eller en friggebod. Samma effekt ger det att förvandla en sjöbod till fritidshus. Från att ha varit "öppen för alla" som allemansrätt, har platsen blivit "privat".

### Bygg hellre utanför

Bygg hellre utanför den strandskyddade zonen, om det är möjligt. Önskar du ändå bygga inom strandskyddszonen så är chansen att få dispens större om du bygger nära huset eller bort från stranden och så att hemfridszonen inte blir större. Bryggor placeras hellre där det redan finns bryggor. Då exploateras mindre ny mark.

### Bygglov och dispens – två olika saker

Bygglov och dispens från strandskydd är två olika saker, skilda från varandra. Även om du fått bygglov så behöver du en dispens från strandskyddet också. När bygglov inte krävs, så kan du ändå behöva en dispens från strandskyddet.

### Strandskydd går före servitut

Ett servitut upphäver inte lagen om strandskydd. Även om det finns ett servitut så behöver du alltså en dispens från strandskyddet.

## Ansök om dispens

Gör ingenting utan dispens. Sök i god tid. Om du ska bygga på sommaren så sök gärna redan hösten innan. Ansökningsblanketten finns på kommunens hemsida, [www.svenljunga.se](http://www.svenljunga.se), men kan även beställas på tel.nr. 0325-180 00 (vx).

## Hit skickar du ansökan

Du skickar din ansökan till kommunen förutom när åtgärden ska göras inom ett strandskyddsområde som också är naturreservat, naturvårdsområde, Natura 2000-område eller biotopskydd. Då skickar du din ansökan till Länsstyrelsen Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

## Ordförklaring

Så här används orden i samband med strandskydd och dispenser

**Hemfridszon:** "Privat zon". Området runt en byggnad eller anläggning där ägaren upplever att hon bör få vara i fred, eller där besökaren upplever att hon tränger sig på.

**Tomtplats:** Ungefär din "trädgård". Tomtplatsen är det område där markägaren kan hävda en privat zon, där allmänheten inte har rätt att vistas. Utanför tomtplatsen eller hemfridszonen gäller allemansrätten. Tomtplats är en annan sak än fastighet. Tomtplatsen är ofta mindre än fastigheten.

**Fastighet:** Hela marken och vattnet du äger, ofta större än din tomtplats.

## Jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske – särskilda regler

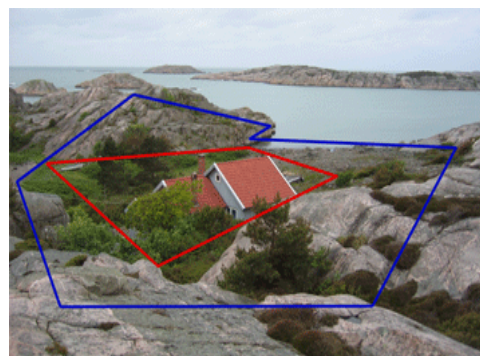
Under vissa förutsättningar är jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske undantagna från förbuden inom strandskydd. Fyra villkor ska då vara uppfyllda:

- : byggnaden eller åtgärden behövs för näringen
- : byggnaden eller åtgärden behöver ligga inom strandskyddszonen
- : byggnaden är inte utformad för boende
- : din verksamhet ger ett betydande tillskott till din försörjning, alltså ger inte vanlig hobbyverksamhet något undantag från förbudet.

## Särskilda skäl för att få dispens

För att vi ska kunna ge dig dispens så måste följande krav uppfyllas:

- : en fri passage ska lämnas närmast vattnet
- : ett giltigt särskilt skäl måste finnas (se ansökningsblanketten för mer info om dessa)
- : allmänhetens tillgång till platsen får inte försämrats
- : växt- och djurlivet får inte försämrats.



— fastighet  
— tomtplats

